

לב הלימוד

תמצית וביאור של הלימוד, ספר משפטים
מבית הרמב"ם היומי.

הלכות מלווה ולווה חלק ה'

פרק כ"א - גביית שבח ופירות מקרקע משועבדת

במקרה בו הקונה השקיע בשדה והשביח אותה, המלווה גובה את הקרן של השדה וחצי מהשבח, ומשאיר לקונה כשיעור כמה שהשקיע וכן חצי מהשבח שנשאר. אך אם השדה השביחה מאליה, הכל הולך למלווה.

פרק כ"ב - סדר גביית החוב

במקרה שהמלווה תובע את הלווה בבית דין ויש לו שטר, והלה מבקש שיתנו לו זמן להשיג כסף או להביא ראיה נגדית - נותנים לו זמן מסוים (כמפורט בפרק), ולאחר מכן כותבים למלווה ייפוי כוח לגבות מנכסי הלווה ('אדרכתא'), וגובה מנכסים בני חורין.

• אם יש רק נכסים משועבדים, כותבים למלווה שטר 'טרפא', ועושים שמאות מקצועיות לשדות, ומכריזים על כך, ואז המלווה זכאי לגבות.

פרק כ"ג - שטרות פסולים והחלפת שטרות

אם בשטר מופיע תאריך מוקדם מזמן ההלוואה - השטר פסול.
אם מופיע בו תאריך מאוחר מהלוואה - השטר כשר.
בשטר מכירה, חייב להיות התאריך המדויק.

פרק כ"ד - דיני השטר

1. ניתן לכתוב ללווה שטר בלי המלווה, וכן שובר למלווה בלי הלווה;
2. הוצאות השטר על הלווה;
3. העדים חייבים להכיר את הצדדים בשמותיהם;
4. לא חוששים שיש מישהו עם שם זהה באותו מקום.

פרק כ"ה - ערב לפירעון חוב

- א. זמן הערבות - משתעבד הערב רק אם קיבל ערבות בשעת ההלוואה, או שקיבל אחר כך ועשה קנין. ערב בדיעבד אשר לא היה שותף לתהליך ההלוואה לא נחשב ערב.
- ב. סוגי הערבים - ערב זה מי שגובים ממנו רק לאחר שאין ללווה נכסים ואז פונים אליו על מנת לגבות החוב.
- ג. ערב קבלן זה מי שגובים קודם כל ממנו ללא קשר למצבו הכלכלי של הלווה.

פרק כ"ו - תשלום החוב ע"י הערב

כל ההקלות וההלכות שלמדנו בשבועיים האחרונים לגבי הלווה קיימות כמוכן גם בערב להלוואה.
לכן, אם הערבות אינה חלק מהשטר, לא ניתן לגבות מנכסים משועבדים של הערב אלא רק מנכסים בני חורין כמפורט בפרק.